

Romarbrevet 10:9

*“Om du därför med din mun bekänner att Jesus är **Herren** [kyrios] och i ditt hjärta tror att Gud har uppväckt honom från de döda, skall du bli frälst.”*

Kyrios (κύριος) = den som har makt; Herre, härskare, husbonde, ägare.

Det grekiska ordet *kyrios* i denna vers anser många syfta på Jesus som den evige Guden. I Folkbibeln har man dessutom betonat denna “sanning” med en fotnot till versen: “*NT tillskriver Jesus det högsta gudomliga namnet, Herren (hebr. JHVH)*”. Men trots att *kyrios* här inte föregås av någon bestämd artikel har översättaren ändå valt att lägga till en sådan (samma felaktiga betoning som i Filippébrevet 2:11). Översätter vi däremot bokstavligen som det står i den grekiska grundtexten får vi “Herre” och inte “Herren”. Han är med andra ord “Herre” i våra liv, dock inte “Herren” i samma bemärkelse som JHVH (YHWH). Detta mer bokstavliga sätt att översätta *kyrios* på hittar vi i bibelversioner som Åkesons, Bibel 2000, NRSV och NIV, för att nämna några:

*“Ty om du bekänner med din mun, att Jesus är **Herre** [kyrios], och tror i ditt hjärta, att Gud uppväckte honom från döda, så blir du frälst.”* (Helge Åkeson)

*“Ty om du med din mun bekänner att Jesus är **herre** [kyrios], och i ditt hjärta tror att Gud har uppväckt honom från de döda, skall du bli räddad.”* (Bibel 2000)

Det finns även en annan orsak till att man inte bör vara för snabb med att översätta *kyrios* med “Herren” (med den bestämda formen). På Bibelns tid var det nämligen vanligt att man använde denna titel inte bara för den evige Guden utan även för människor av högre rang:

*“Så prydde sig också förr de heliga kvinnor som satte sitt hopp till Gud. De underordnade sig sina män, så som Sara var lydlig mot Abraham och kallade honom **herre** [kyrios].”¹*

*“Eftersom han (tjänaren) inte kunde betala, befallde hans **herre** [kyrios] att han och hans hustru och barn och allt vad han ägde skulle säljas och skulden betalas ... Då förbarmade sig tjänarens **herre** [kyrios] över honom och gav honom fri och efterskänkte hans skuld.”²*

*“På kvällen sade vingårdens **herre** [kyrios] till sin förvaltare: Kalla på arbetarna och ge dem deras lön.”³*

*“Mannen vände sig då till den andre (sonen) och sade samma sak. Han svarade: Ja, **herre** [kyrios], men han gick inte.”⁴*

¹ 1 Petr. 3:5-6

² Matt. 18:25, 27

³ Matt. 20:8

⁴ Matt. 21:30

*“Nästa dag, som var dagen efter tillredelsedagen, samlades överstepräster och fariseerna hos Pilatus och sade: **Herre** [kyrios], vi har kommit att tänka på vad den där villoläraren sade, medan han ännu levde: Efter tre dagar skall jag uppstå.”*⁵

Här ser vi att Sara kallade Abraham för *kyrios* (herre). Betyder det att även Abraham var ”Herren” (med den bestämda formen)? Därför, om *kyrios* i Romarbrevet 9 betyder att Jesus är den evige Guden, vad gör vi då med personerna ovan? Om även de är ”Herren” får vi nog byta ut begreppet “treenighetsläran” mot “åttaenighetsläran”. I det välkända *Thayer's Greek-English Lexicon of the New Testament* finns en bra förklaring till hur vi istället bör förstå *kyrios*:

*“κύριος is a title of honor, expressive of respect and reverence, with which servants salute their master ... the disciples salute Jesus their teacher and master ... his followers salute Jesus as the Messiah, whose authority they acknowledge ... by any one who wishes to honor a man of distinction.”*⁶

Här ser vi att *kyrios* är en titel som uttrycker respekt och vördnad för människor av högre rang. När sedan den helige Ande blev utgjuten på pingstdagen förkunnade Petrus att *“därför skall hela Israels folk veta att denne Jesus som ni korsfäste, honom har Gud gjort både till **Herre** [kyrios] och Messias.”*⁷ Det faktum att Gud gjorde Jesus till *kyrios* visar att Jesus till sin natur inte kan vara Gud. För om Jesus alltid hade varit Gud behövde väl knappast Gud göra honom till *kyrios*. Samme Paulus som skrev Romarbrevet, skrev i sitt brev till församlingen i Korint att det finns bara *en* Gud och det är vår himmelske Fader:

*“Så har vi bara **en Gud, Fadern**, från vilken allting är och till vilken vi själva är; och en Herre [kyrios], Jesus Kristus, genom vilken allting är och genom vilken vi själva är.”*⁸

Kan det bli mer tydligt? Därför, om Paulus avsikt med Romarbrevet 10:9 var att visa på Jesus som ”Herren” (YHWH, den evige Guden), bör vi ställa oss frågan varför han här i sitt brev till korintierna betonade att *“så har vi bara en Gud, Fadern”*?

⁵ Matt. 27:62-63

⁶ Thayer, Joseph H. *Thayer's Greek-English Lexicon of the New Testament*. Hendrickson publishers, 2007 (s. 365).

⁷ Apg. 2:36

⁸ 1 Kor. 8:6